

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τίτλος Επιμορφωτικού Προγράμματος	Το Κέντρο επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ) του Πανεπιστημίου Κρήτης διοργανώνει επιμορφωτικό πρόγραμμα με τίτλο: «Δίκαιο και Οικονομία Περιβάλλοντος».
Συνολική διάρκεια προγράμματος (μήνες, διδακτικές ώρες)	Μήνες: 3 Σύνολο Διδακτικών Ωρών: 36 Σύνολο φόρτου εργασίας: 3 ώρες εβδομαδιαία
Ανώτατο όριο απουσιών (Ποσοστό επί των συνολικών ωρών του προγράμματος)	20 % (2 τρίωρα μαθήματα)
Ομάδα στόχος (Σε ποιους απευθύνεται)	-Υπάλληλοι δημόσιας διοίκησης (τεχνικών υπηρεσιών περιβάλλοντος, πολεοδομίας, βιομηχανίας) -Εκπαιδευτικοί (όλων των βαθμίδων) με ειδικευση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση -Απόφοιτοι νομικής, οικονομικών και κοινωνικών επιστημών -Εισαγγελείς, Δικαστές -Σώματα ασφαλείας, προανακριτικοί υπάλληλοι, επιφορτισμένοι με καθήκοντα δίωξης περιβαλλοντικών εγκλημάτων - Μέλη περιβαλλοντικών σωματείων, ορειβατικών συλλόγων, συνοδών βουνού, αναρριχητές, ορειβάτες -Ερευνητές τομέων βιολογίας και χημείας με ειδικευση στις επιστήμες περιβάλλοντος
Γλώσσα υλοποίησης	Ελληνικά
Απαιτούμενα τυπικά προσόντα συμμετεχόντων	Περιβαλλοντική εκπαίδευση ή εμπειρία σε διαχείριση περιβάλλοντος
Μέθοδος υλοποίησης (ποσοστά %)	Μικτό (δια ζώσης και σύγχρονη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση)
Διαδικασία παρακολούθησης	Παρουσιολόγιο που τηρείται από τον επιστημονικό υπεύθυνο των παρόντων δια φυσικής παρουσίας και συμμετεχόντων από απόσταση
Διδακτικές ενότητες	Διάρκεια κάθε διδακτικής ενότητας: 12 ώρες
1.	Νομικά περιβάλλοντος
2.	Οικονομικά περιβάλλοντος
3.	Διαχείριση περιβάλλοντος
ΣΥΝΟΛΟ	3 ενότητες / 36 ώρες

Σκοπός και Στόχοι προγράμματος

<p>Σκοπός προγράμματος</p>	<p>Το σεμινάριο Δίκαιο και Οικονομία Περιβάλλοντος επιδιώκει να εξοικειώσει τον εκπαιδευόμενο με το Δίκαιο του Περιβάλλοντος, την Οικονομική του Περιβάλλοντος και τις σύγχρονες αντιλήψεις για τη Διαχείριση του Περιβάλλοντος. Στην ενότητα Δίκαιο Περιβάλλοντος, το σεμινάριο προσεγγίζει το φυσικό περιβάλλον ως «προστατευόμενο αγαθό» και μελετά τους τρόπους οριοθέτησης της οικονομικής δραστηριότητα με προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα. Στην ενότητα Διαχείριση Περιβάλλοντος, το σεμινάριο προσεγγίζει το φυσικό περιβάλλον ως «περιουσιακό στοιχείο». Ελέγχει την αποτελεσματικότητα των μέτρων κινήτρου και αξιολογεί την αυτορρύθμιση της αγοράς σε σχέση με τις επιπτώσεις της οικονομικής δραστηριότητας. Στην ενότητα Οικονομικά περιβάλλοντος το σεμινάριο προσεγγίζει τον τρόπο υπολογισμού της αξίας των φυσικών πόρων (εισροών), των άυλων οικοσυστημικών υπηρεσιών και το κόστος των επιπτώσεων της οικονομικής δραστηριότητας (εκροών).</p> <p>Το σεμινάριο συνολικά, παρουσιάζει με παραδείγματα από την επικαιρότητα, τη νομολογία των δικαστηρίων, την ιστορία και την τέχνη τον τρόπο διαμόρφωσης του δικαίου, την οργάνωση της αγοράς, τις ορθές εφαρμογές του δικαίου και τις στρεβλώσεις της οικονομίας. Απευθύνεται σε εκπαιδευόμενους που έχουν ήδη σχέση με το γνωστικό πεδίο και επιθυμούν να αποσαφηνίσουν αόριστες νομικές έννοιες, να αντιληφθούν πως εφαρμόζεται το δίκαιο πρακτικά στην επιστήμη τους ή στο πλαίσιο των διοικητικών τους αρμοδιοτήτων και να καταρτίσουν τα δικά τους εκπαιδευτικά προγράμματα πιο ολοκληρωμένα. Κοινός παρανομαστής για τους εκπαιδευόμενους επιστήμονες, διοικητικούς υπαλλήλους, δικαστικούς και εκπαιδευτικούς λειτουργούς είναι η ορθή στάθμιση αντίρροπων οικονομικών και οικολογικών ενδιαφερόντων.</p> <p>Η διδασκαλία του σεμιναρίου εδράζεται στην περιπτωσιολογική προσέγγιση του δικαίου περιβάλλοντος (case studies). Επί εδάφους ενός γεγονότος με περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. ρύπανση Ασωπού ποταμού), αναλύεται η υφιστάμενη νομοθεσία και νομολογία. Ερμηνεύονται οι αφηρημένες νομικές έννοιες (π.χ. κίνδυνος), αναδεικνύονται τα ελλείμματα περιβαλλοντικής προστασίας (π.χ. διατάξεις fast track) και προβάλλεται η κοινωνικοπολιτική διάσταση της περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής).</p>
----------------------------	---

Εκπαιδευτικοί στόχοι προγράμματος	
<p>Γνωστικές δεξιότητες (ικανότητα συλλογής, οργάνωσης και ανάλυσης δεδομένων μέσα από παρατήρηση, σύγκριση, πρόβλεψη, ιεράρχηση, πχ να γνωρίζω τι σημαίνει κάτι, να αντιλαμβάνομαι τι θα προκύψει εάν...)</p>	<p>Οι εκπαιδευόμενοι θα εξοικειωθούν με το Διεθνές, το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό δίκαιο περιβάλλοντος και διαχείρισης των φυσικών πόρων. Θα αντιληφθούν τη διάκριση μεταξύ προστασίας και διαχείρισης περιβάλλοντος. Θα γνωρίσουν επιτυχημένα και αποτυχημένα παραδείγματα διαχείρισης φυσικών πόρων και περιβαλλοντικών επιπτώσεων.</p>
<p>Ψυχοκινητικές δεξιότητες (ικανότητα χρήσης των ερεθισμάτων τα οποία εξελίσσονται σε κινητήρια δραστηριότητα, να μπορώ να αναλάβω, να επιλέξω, να περιγράψω κάτι)</p>	<p>Οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούν να ερευνήσουν τη βιβλιογραφία, να ερμηνεύσουν κείμενα και αποφάσεις πολιτικών οργάνων και να αξιολογήσουν την ορθότητα μιας μελέτης ή απόφασης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.</p>
<p>Συμπεριφορές/Στάσεις (ικανότητα αξιοποίησης των γνωστικών και ψυχοκινητικών δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί, σε διάφορες καταστάσεις και εκτός εκπαιδευτικής διαδικασίας, διαμόρφωση νοοτροπίας)</p>	<p>Οι εκπαιδευόμενοι θα αντιληφθούν αφενός την περατότητα των φυσικών πόρων και αφετέρου το εύρος, τη διαχρονικότητα και τη διατοπικότητα των επιπτώσεων της ανθρωπογενούς οικονομικής δραστηριότητας. Θα αποκτήσουν ή/και θα βελτιώσουν τη δυνατότητα στάθμισης μεταξύ οικολογικών και οικονομικών ενδιαφερόντων προκειμένου να λαμβάνουν τεκμηριωμένα ορθές αποφάσεις στο πεδίο τους.</p>

Αναλυτική παρουσίαση διδακτικών ενοτήτων προγράμματος

Τίτλος διδακτικής ενότητας	Ώρες Διδασκαλίας				Α/Α & τίτλος Εκπαιδευτικών Υποενοτήτων	Μαθησιακά αποτελέσματα (Προσδιορίζονται οι βασικές ικανότητες που δημιουργούνται από το πρόγραμμα και γίνεται, αν είναι δυνατόν, διάκριση μεταξύ των γενικών και ειδικών ικανοτήτων, που είναι οι πλέον σχετικές για το προτεινόμενο πρόγραμμα.)
	Κατηγορία	Μέθοδος	Από απόσταση (e-learning - τηλεεκπαίδευση)			
			Θεωρία	Πρακτική		
				<p><u>Σύγχρονη</u> ή από απόσταση (Τηλεδιάσκεψη)</p> <p><u>Ασύγχρονη</u> ή από απόσταση (πλατφόρμα e-class)</p>		
1. Δίκαιο Περιβάλλοντος	Θεωρία	✓	✓		<p>1. Η σχέση του δικαίου με τις λοιπές επιστήμες</p> <p>1. Έννοιες και αρχές του δικαίου περιβάλλοντος</p> <p>2. Εισαγωγή στο δίκαιο του περιβάλλοντος</p>	<p>Το σεμινάριο προσφέρει στον εκπαιδευόμενο το μέτρο, να ερευνήσει εάν τηρήθηκε συννόμως από ουσιαστική και τυπική άποψη η διαδικασία λήψης μιας απόφασης με περιβαλλοντικές επιπτώσεις.</p>

			<p>II. Προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων</p> <p>1. Mexico. Ρύπανση από διαρροή πετρελαίου</p> <p>2. Σαντορίνη. Ρύπανση από χημικά</p> <p>III. Η προστασία των χερσαίων οικοσυστημάτων</p> <p>1. Azhacollar. Ρύπανση εδάφους από τοξικά υπολείμματα εξόρυξης</p> <p>2. Ασωπός. Ρύπανση υδάτων από βιομηχανικά λύματα</p> <p>V. Η προστασία της ατμόσφαιρας</p> <p>1. Seveso. Μόλυνση από διοξίνες</p> <p>2. Λινοπεράματα. Ρύπανση από CO₂</p>	<p>Αναδεικνύει την αξία της συμβολής της κοινότητας, είτε αυτή ορίζεται ως επιστημονική, δικαστική, ή εργατική στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας. Διευκολύνει την εύρεση απαντήσεων σε ερωτήματα αναφορικά στα ηθικά όρια και την ασφάλεια της έρευνας, την ευθύνη του παραγωγού και τη διαχείριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Εξασφαλίζει την απαραίτητη εποπτεία των νομικών – οικονομικών και κοινωνικών συσχετισμών.</p>
--	--	--	--	---

<p>2. Διαχείριση περιβάλλον τος</p>	<p>Θεωρία</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>I. Έννοια διαχείρισης και διάκριση από την προστασία. Συσχέτιση με την αρχή της αειφορίας (βιωσιμότητας). Έννοια πόρων, εξωτερικότητων και οικολογικής δικαιοσύνης. II. Αποθεματοποίηση και επιπτώσεις της ανθρωποκεντρικής διαχείρισης των φυσικών πόρων. III. Νομοθεσία και Νομολογία που αφορούν την περιβαλλοντική πολιτική σε Διεθνές – Ευρωπαϊκό και Ελληνικό επίπεδο. V. Επιλογή μεταξύ προστασίας και ανάπτυξης. Η φέρουσα ικανότητα των οικοσυστημάτων και η διατήρηση των πόρων για τις επόμενες γενεές.</p>	<p>Αναπτύσσεται η ικανότητα μελέτης των διατάξεων που ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ φυσικού περιβάλλοντος και ανθρώπινης δραστηριότητας. Το φυσικό περιβάλλον διαστασιοποιείται θεσμικά αφενός ως πηγή από την οποία παράγεται πλούτος και αφετέρου ως αγαθό που χρήζει προστασίας. Στόχος είναι η αντίληψη αφενός της περατότητας των φυσικών πόρων και αφετέρου του εύρους των επιπτώσεων της ανθρωπογενούς οικονομικής δραστηριότητας στο χώρο και το χρόνο. Οι εκπαιδευόμενοι θα εξοικειωθούν με το Διεθνές, το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό δίκαιο διαχείρισης των φυσικών πόρων. Θα αντιληφθούν την έννοια της περιβαλλοντικής επίπτωσης. Θα γνωρίσουν επιτυχημένα και αποτυχημένα παραδείγματα διαχείρισης φυσικών πόρων.</p>
<p>3. Οικονομικά περιβάλλον τος</p>	<p>Θεωρία</p>	<p>√</p>	<p>√</p>	<p>I. Το περιβάλλον ως περιουσιακό στοιχείο II. Αποθεματοποίηση III. Εξάντληση των φυσικών πόρων. V. Προοπτικές επιτυχημένης οικονομικής διαχείρισης του περιβάλλοντος</p>	<p>Αναπτύσσεται η ικανότητα μελέτης και σχεδιασμού των οικονομικών μέτρων που επηρεάζουν την οικονομική δραστηριότητα των διοικουμένων με σκοπό την ορθή περιβαλλοντική διαχείριση ή/και προστασία. Εισαγωγή στα μέτρα κρατικής ρύθμισης και αυτορρύθμισης της αγοράς. Η αντίληψη της σχέσης μεταξύ νομικής επιστήμης- οικονομίας και κοινωνίας και η ικανότητα αξιολόγησης των ηθικών ορίων της</p>

					ανάπτυξης, της διαχείρισης των φυσικών πόρων και των ευθυνών της πολιτικής και της παραγωγής.
--	--	--	--	--	---

Αξιολόγηση Μαθησιακών αποτελεσμάτων

Τρόπος αξιολόγησης μαθησιακών αποτελεσμάτων	1. Έγγραφη εξέταση με τη μέθοδο πολλαπλών επιλογών
	2. Αξιολόγηση συμμετοχής σε υποθέσεις προσομοίωσης δικαστικών συζητήσεων
	3. Προφορική εξέταση με τη μέθοδο Ερωτήσεων-Απαντήσεων

Εκπαιδευτές

Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτή	Γιώργος Σμπώκος
Ιδιότητα εκπαιδευτή	Δρ Νομικής ΕΚΠΑ (Δημόσιο Δίκαιο), νομική σχολή Κολωνίας Γερμανίας
Email	sbokosjorgos@gmail.com
Προσόντα εκπαιδευτή	1. Επιστημονικός συνεργάτης Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
	2. Διδάσκων στα ΠΜΣ Χημείας και Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης «Επιστήμες και μηχανική περιβάλλοντος» και «Περιβαλλοντική Βιολογία»
	3. Υπεύθυνος επιτροπής περιβάλλοντος Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου
	4. Μέλος Ευρωπαϊκού Δικτύου Εισαγγελέων Περιβάλλοντος (ENPE)

Τύπος Πιστοποιητικού

Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης ΚΕΔΙΒΙΜ ή Βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης ΚΕΔΙΒΙΜ	ΝΑΙ
Βαθμοί ECVET ή ECTS (προαιρετικά εφόσον υπάρχουν)	1,6 Βαθμοί ECVET

Κόστος συμμετοχής

Κόστος συμμετοχής	300 ευρώ
Τρόπος καταβολής τελών (Άπαξ /Δόσεις)	Άπαξ